

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 25. Sierpnia V. S. ROKU 1809.

WILNO d. 25 sierpnia, Zgromadzenia XX. Bazylianow i XX. Dominikanow otrzymały pozwolenie otwarcia szkół publicznych od 1 września miesiąca następującego stosownie do przepisow w ustawach na szkoły powiatowe: pierwsze w miasteczku Lądzie w Powiecie Ihumeńskim, drugie w mieście Nieświżu w Powiecie Słuckim w Gubernii Mińskiej, co rząd Uniwersytetu podaje do wiadomości obywatelow.

S. PETERSBURG V. S. d. 15 sierpnia. Minister wojenny, na zapłatę Szlachcie Podolskiej gubernii za dostawiony przez nich owies i prowiant z tegorocznego kontraktu, wysławszy już całkowitą sumę w miesiącach stycznia i maja iaka należała do 1. września, teraz przedpisał expedycji prowiantskiej ażeby umyślnym wysłała na rachunek od 1 września do Cywilnego Gubernatora 250,000. Rubli assygnacyami; a następnego kwartału przedsięwzięć wysłać resztę summy dla rozrachunku aż do 1. stycznia 1810 roku. Minister wojenny przytym donosi że nikt nie może lękać się o swoją należność i o iey zatrzymanie, skoro tylko akkuratnie dopełni dostarczenia.

WIEDEN d. 2 sierpnia. Z Gtt. Hambr, Zs, J. F. W — Dziennik 30., d. 8 rozwiązano korpus gty, który był pod hetmaństwem Mar. Bernadotte Xcia Pontecorvo. Sasi pierwiej należący do niego, teraz są pod dowództwem G. Regnier. Xże Pontecorvo do wod pojechał — Chwała zdobycia wsi Wagram w bitwie d. 6 należy się M. Oudinot i iego korpusowi — Wiadomości zebrane pokazują, że Austria od traktatu Prezburskiego przez lat 4 gotowała się do walki; i corok po 500 mill. na wojsko wydatkowała: i dla tego massa papierow w czasie traktatu Prezburskiego dochodząca tyśiąca mill. frankow przechodzi teraz sumę dwóch tyśięcy mill. Austria rozpoczęła kampanią z 62 liniowemi regimentami, z 18 nadgranicznemi i 4 korpusami ochotników czyli legionami: nadto prócz tey rzeczywistej siły, wystawiła 150 batalionow krajowej milicyi, 40 t. insurrekcyi Węgierskiej; 60 t. iazdy, artylleryą, i saperow. Starzy officyerowie tę drugą sił połowę przez 10. miesięcy w obrótach ćwiczyli. A zatym ogół zbrojney siły na początku kampanii dochodził 600 t. Liczyli więc Cesarscy na tak ogromnym wojsku pewne dla siebie korzyści; niewątpili że podolają potędzę francuzkiej, chociażby się ta na ieden punkt skupiła: a wiedząc że naypiękniejsze regimenta walczą w Hiszpanii spodziewali się do Renu postąpić. Co za odmiana! dziś wojsko austriackie czterokroć mniejsze od tego, iakie było w czasie bitew pod Ratysboną: wojska

zas francuzkie dwakroć liczniejsze aniżeli były wtenczas kiedy odnosiły pamiętne w Bawaryi zwycięztwa. Takowe iedyne Austrii przesilenie iest dziwnym skutkiem papierowych pieniędzy. Gotowizna tak iest rzadka, iż wąpią żeby iey było w kraju na 60 millionów: ona to ieszcze utrzymuje papiery: te zredukowane do trzeciej części swojej wartości, to iest z 2 t. do 500 czy 700 millionów stanowią iaką reprezentacyą w cyrkulacyi — W twierdzy Grac znaleziono dział 22. G. Rusca obłożony zamek Sachsenberg w Karyntyi na granicy tyrolskiej leżący — Mar. Lefebvre X. Gdański na czele 25 t. wtargnął do Tyrolu: d. 25 osadził Lofer, i wszędzie mieszkańcow rozbroił: teraz musi już bydź w Inspruck — G. Thielman wszedł do Drezna — G. Junot Xże Abrantes iest w Bareyt: przednie straże dochodzą do czeskiej granicy.

Podbicie i rozbroienie Tyrolu szczęśliwie zbliża się do końca. GD. Rouyer przyciągnął do Steinach nienapotkawszy żadney kupy rokoszanow, d. 5 będzie w Sterzingen, d. 4 wejdzie do Brixen, skąd przed nim G. Buol obowiązał się ustąpić, i do d. 6 zupełnie wyciągnąć s Tyrolu do Karyntyi. G. Beaumont z francuzami i brygadą bawarczykow ciągnie do Feldkirch i Pludenz G. Picard ciągnie z wyższej Szwabii do Bregenz dla podbicia Foralbergu. X. Gdański zostaje w Inspruck mając kierować ztamtąd wszystkiemi obrótami do koła po całym Tyrolu. Król bawarski posyła do armii bataliony odwodowe, które znacznie wzmoćnią siłę w Tyrolu działającą — X. Gdański ogłosił amnestyą, lecz obok rozkazał do d. 10 złożyć wszelką broń i amunicyą w miejscach sądowych pod boiaznią naystraszniejszey kary, gdyby w której gromadzie ieden oręż był znaleziony. Wezwani są rokoszanie podać dokładną listę całej swojej zbrojney siły. Wszyscy naczelnicy kompanii obowiązani stawić się w główney kwaterze marszałka do d. 10; a jeżeliby tego nieuczynili traktowani będą iako uporni buntownicy, familie ich pódą na wieczne wygnanie, majątki skonfiskowane będą, domy ich zniszczone zostaną, a sami przez kommissie wojskowe w 24 godzinach sążeni bydź mają. Całe gromady odpowiadać mają za morderstwo żołnierza iednego. Te przepisy rozciągają się na cały Tyrol i Foralberg — GL. Deroi z 3cią dywizyą ciągnął z Salzbuzga przez Pinzgau wysokimi górami bez drogi; żołnierze niesli 3 funtowe działa, po skał urwiskach: cały marsz był trudny tyle razem śmiały. Nad rzeką Sallza rokoszanie most żruciwszy zatrzymali ciągnięcie: batalion Burtier poszedł cały na ochotnika

przeprowadził się przez rzeczkę, i szanice zdobył i całej dywizji drogę otworzył: na pamiątkę tego czynu obraz będzie zrobiony. Dywizya cała d. 2 w Inspruck stanęła—Foralberczykowie na odgłos że Austriacy ustępują s kraiu, że 50 t. bawarczyków od wschodu wkracza do Tyrolu, że drugi i 3ci korpus od północy i zachodu wchodzi, rozbiegli się do domów przeklinając cesarskich. Uwolnili uwięzionych urzędników bawarskich, których pierwsi obelgami okryli. Sam naczelnik Sneider z małą garstką opoiów pozostały przyszedł do przednich straży pod Bregenz i oddał Akt urzędowy poddania się Foralberczyków bez żadnych warunków. Poźniej dostał się on w niewolę Wirtemberczykom, którzy d. 6 o południu weszli do Bregenz. Cesarscy ustępują z Foralbergu przez Memingen i Auszpurg.

Znoszą teraz szanice pod Prezburgiem przez cesarskich założone; równo z ziemią mają one być zgładzone. Gdy tak na prawym brzegu znoszą się warownie, Francuzi zakładają na lewym mocne reduty na zasłonięcie mostów na Dunaju budujących się. Posiłki bez przerwy ze Francji przychodzą. Niedawno 24 kompanie piechoty ze Strazburga przyszły. Wojsko stało w stanowiskach takich, z których prosto może iść i stoczyć batalię. Jeszcze nie rozwiązane pytanie, pokoy czyli wojnę mieć będziemy. Napoleon ciągle bawi w Szenbrun: oglądał niedawno most Tabor: konno przez miasto nasze przejeżdżał: witał się z obywatelami najprzyjemniej. Mówią o kongressie w Raab: na ten koniec zlotnicy wezwani zostali, ażeby dostarczyli serwisy stołowe. X. Lichtenszteyn z dóbr swoich powołany został ażeby spólnie z Sekretarzem stanu Hope traktował o pokoy z Marszałkiem pałacowym Duroc i z Hrabią Champagny: pokoy ma być w Raab podpisany. Franciszek 2 zbliżając się do negocyacji przyjechał do Komorny: głoszą iż przyjedzie do Raab i tam widzieć się będzie z Napoleonem. Warunki następnego traktatu mają być szczególnie korzystne Xiążętom ligi reńskiej, mianowicie królom bawarskiemu i saskiemu: granice austriackie mają być więcej ku wschodowi posunione: lecz to są próżne domysły. Po Stadionie, styry interesow austriackich dostać się nie już P. Dietrichstein lecz Xciu Esterhazemu. Królewicz bawarski następca tronu ma się ożenić z siostrą Cesarza Ludwiką na zakład trwałego napotym pokoju między Francją, Bawaryą i Austrią.

PARYŻ d. 9 sierpnia. Z Gtt Jdl E, J. F, Hm, Zsch—Wiadomości z Hiszpanii są najpomyślniejsze. Józef Napoleon król hiszpański udał się ku końcowi lipca na S. Olalla miasto niedaleko Toledu położone: a korpusy 1szy i 4ty przeprowadziły się po moście przez Gwadaramę i pociągnęły na Torijos. Król udał się z wojskiem odwodowym do Bargas a stamtąd stanął pośród armii dla dania rozkazów. Wojska rozłożyły się w dolinie S. Domingo, gdzie niedaleko nieprzyjaciół zgromadził znaczne siły. M. Victor X. Belluno pociągnął przeciw nieprzyjacielowi, który już był przygotowany do zaczęcia boju. Artylerya najprzód grać zaczęła; potem bitwa stała się po-

wszechną na całej linii. Niemógł nieprzyjaciół wytrzymać natarczywości wojska naszego, i pierzchać zaczął kiedy ostatnie dywizye do boju przychodziły, a nim 4ty korpus stanął w linii, zupełnie uciekł. Lekka piechota i jazda poszła w pogoń za uchodzącymi pod Alnabor ieden nasz regiment najeźźniej uderzył na korpus jazdy nieprzyjacielskiej z regimentu Villaviciosa i innych oddziałów złożony. Ten korpus i wszyscy anglicy, którzy w nim byli, prawie do szczytu jest zniesiony. Wielu nieprzyjaciół w tym dniu poległo, ranę odniosło, lub poszło w niewolę. Reszta ucieka na S. Olalla—G. Beliard Gubernator Madrytu ogłaszając to zwycięstwo powiedział; że Król dowiedziawszy się o połączeniu się armii angielsko-portugalskiej z tłumami rokoszanów G. Cuesta, wyjechał ze stolicy z gwardyą, uderzył na nieprzyjaciół, zламаł ich, zmieszał i rozproszył. Skutkiem tego zwycięstwa będzie ucieczka anglików, i koniec klęsk trapiących Hiszpanię. Listy z Bayonne pisane donoszą że nieprzyjaciół w bitwie d. 26 lipca pod S. Domingo stracili 6 t. zabitych i 10 t. uwięzionych, a 10 t. do Tagu wepchnięto. Mar: Soult X. Dalmacyi ciągnący z Toro na Palencją, przeszedłszy Gwadaramę doścignął d. 18 nieprzyjaciół, wielu wziął w niewolę, resztę rozprędził; ani wątpić że wszyscy schronią się w Portugallii. M. Mortier X. Treviso z Avila nadciągnął do boju, i już o 4 dni znajdował się, kiedy bitwa pomieniona zaszła.

D. 26 przybył Król do S. Olalla. W bitwie opisaney Anglii, podług zwyczaju, wystawili na 1szy ogień rokoszanów G. Cuesta, a przeto prawie wszyscy zgineli. Baron Armendors pólkownik regimentu Villaviciosa i wielu barzo oficerów znajdujących się w niewoli. Dziwią się oni i niepoymują tego zwycięstwa tym bardziej iż im wmówić trafiono: że niema żadnego Francuza w Hiszpanii i że Król bawi w Vittoria. Jeńcy rodem hannoveranie wyznali iż im przyobiecano był 5 dniowy rabunek Madrytu. Król odniosłszy zwycięstwo iedne, spieszył z niego korzystać nie dając spoczynku nieprzyjaciółom. Wieczorem wyparci byli z lasów, w których się schronili; jeszcze większe odniesione korzyści. D. 27 napędził król uciekających, i zagroziwszy ich okrążeniem do bitwy przymusił. Uderzyli francuzi pędem gwałtownym, którego anglicy na moment wstrzymać nie mogli; prędko byli odrznięci i zniesieni. Jeden regiment uderzył bagnetem na angielską kolumnę; 1000 trupem położył; a 500 wziął w niewolę. Strata nieprzyjaciół niewyrachowana. Podczas bitwy Król chcąc odciąć odwrót rozkazał czynić obróty na skrzydle prawym dla opanowania drogi do Talavera i osadzenia Tagu.

Kiedy tak nad Tagiem tryumfowali francuzi, a drudzy nad Dunajem zwyciężali, G. Suchet nad Ebro rozgramiał do ostatka szczątki armii G. Blake, ścigał uchodzących w góry i tak dalece rozproszył, że Blake sam ieden uciekł. Niejakiegoś Ramona Gaven i jego kupę przepędził z okopów. Dalej pociągnął na Catalayud i Deraca i ztamtąd wypłoszył insurgentów. Teraz przedsięwzięta wyprawa bę-

dzie do gór Pyrenejskich, gdzie jeszcze niektórzy z buntowników blakając się, i w okolicach Jaca niepokoy roznoszą.

Na pierwszą wiadomość o wylądowaniu Anglikow, wszystkie woyska, iakie tu były, i gwardya, ruszyły do Zelandyi. Z departamentu Nord 5 t. gwardyi narodowej pociągnęło. Ci, którzy pod Ostendą wysiedli, na morzu schronienia szukać musieli. Antwerpia należyćie jest uzbroiona. Na rzece Escant stoi 12 okrętow liniowych — Z morza szrodiemnego popłyneli Anglicy do Gibraltaru, zkąd udać się mają do Lisbony, i tam wylądować dla wsparcia G. Wellesley — Wielka liczba ieńcow Austriackich do Francyi przybyła i coraz więcej ich przychodzi — Oyciec S. do Grenoble przyjechał.

Wynaleziono powozy z osiami obracającymi się. Użyte pod lawety tego wynalazku osie wytrzymały 600 strzałow z działa i bynajmniej nie były uszkodzone. Osie te tym są wygodniejsze od dawnych że ważą ledwo połowę tego co dotąd używane, że tarcie bez porównania daleko mniejsze od tego, iakie się robi zwyczajnie przez obrót koła na osi; że naresztę na przypadek zepsucia mogą być zrobione nowe, albo wiezione w zapasie — Mimo czułości policyi zapobiegającej oszukaniu, zdarzył się tu przypadek, który pokazuje do iakiego stopnia doskonałości dochodzą filuci. D. 26 iedna kobieta przybyła z gorzałką do iednego domu zaiezdneho i ią ofiaruie przedać za najmniejszą cenę: wszyscy probują, a znajdując dobrą i tanną, całą butelkami rozbierają. Kobieta pobrawszy pieniądze zniknęła. Jakież było zadziwienie kupujących, kiedy sprobowałszy na nowo nie znaleźli w butelkach tylko samą wodę.

LONDYN d. 5 sierpnia. Z Gztt Jdl E, J F, Ham. Wyszła nakoniec wielka wyprawa, uderzyła na Zelandyę z odgłosem iż stanowiąć będzie los Europy. Lecz iak smutne wiadomości tegoż czasu z lądu przychodzą! Sprzymierzeniec przegrał decydującą bitwę: Tyrol opuszczony; rozruchy w Niemczech ztlumione, klęski Hiszpanow w Arragonii; nieczynność a podobno i porażki woysk naszych Portugalskich i G. Cuesta nad Tagiem! Cóż więc pomożemy Austrii? Spalimy może kilka magazynow i warstatow; a żołnierz hańbą się okryje że pożogi roznosi. Czyż to nadgrodziniezmierne wydatki na tę wyprawę podjęte?

G. Wellesley miał główną kwaterę w Korea a przednia straż była w Placenci — Oddział konney artylleryi wyszedł z Deal na morze: płynąć ma do Zelandyi — Korsarze Francuzcy wielką szkodę wszędzie czyniący, zabrali niedawno na brzegach Peru i Chili 5 okrętow Angielskich, z pomiędzy których ieden niośł 400 t. dollarow — Stany ziednoczone Ameryki północney odroczyły kongres od 24 czerwca do 4 pazdziernika. Od czasu zagaionej z niemi negocyacyi przez Lorda Erskine z iednego portu Newyork wyszło na morze 1120 okrętow.

PRAGA d. 12 sierpnia. Z Gtt Hrz Kr. D. 7 lipca AX. Karol to ogłosił przez rozkaz dzienny „W bitwie wczorayszey woyska lewego skrzydła nieodpowiedziały ani moiej nadziei

ani oczekiwaniu, które sprawiedliwie na ich sile i mieysca położeniu zasadać się mogło. Przypisać należy tym woyskom niepomyślny skutek. Powszechne zmieszanie lewego skrzydła pociągnęło za sobą odwrót nieporządnny całego woyska. Niektóre wyiatki uczyniwszy całe nie iestem kontent z piechoty. Jedne regimenta zbyt wczesnie w ogien poszły i bez potrzeby strzelały, drugie tak się cisnely, że do siebie ognia dały. Przy takim odnęcie głos dowodzcow nie był slyszany. Niezdarzyłyby się takie przypadki, gdyby Szefowie przyuczyli swoje regimenta do cichości i powolności swoim rozkazom. Gdyby nadal miał zdarzyć się taki nieład, ioty żołnierz roztrzelany będzie, regiment skassowany, a ludzie do innych regimentow wcieleni zostaną. Pod karą śmierci zakazuje się woysku głos trwogi: slychać należy iedney trąby, bębna, głosu wodza. Każdy dobosz z muzyką stawa, gdzie iego kule dosięgnąć niemogą lecz stać powinni na przedzie regimentu. Obowiązani więc są dowodzcy dostrzegać tego i dopilnować ażeby w zbiteczney odległości niestrzelano. D. 5 wieczorem regiment Argenton w ustępie z Neusiedel wpadł z drugiej na pierwszą linię, i przeto był przyczyną wielkiego nieładu. Regiment Hessen Homburg przechodził ziednego miesca nadrugie, a niektórzy wołali postępować tam gdzie żadnego niebyło nieprzyiaciela. G. Riese cale niedobrze się sprawił pod Enzersdorf: d. 6 nieznalazłem iego na czele woyska: nieuszkutecznił on moich rozkazow, i przeto ze służby oddalony będzie. Panuiący dotąd w woysku nieporządek dowodzi że officerowie sztabowi nie są dogodni: lecz muszą naprzykład niektórych oddalić albo skasować ieżeliby którzy woysk swoich niepołączyli. Jest to wielka hańba dla armii że za nią po wsiach i ulicach tyle znajduje się włocęgow.

Dotąd niewiadomy skutek negocyacyi. spodziewają się przy koncu miesiaca ważnych odmian. AX. Ferdynand ze swoją armią do Czech przybył: tamże są rozłożeni GG. Amende i Kienmayer. Mocno i pilnie pracują koło utwierdzenia Pragi i Olomuńca. Po oddaleniu się AX. Karola pierwszym bohaterem iest AX. Jan z krwi panuiący. GG. Bellegarde i Hiller liczą się między pierwszemi wodzami. Rozumieją że z połączenia wszystkich woysk w iednym punkcie wielka siła massa powstać może.

AMSZTERDAM d. 12 sierpnia. Z Gtt Zsch, Hamb. Ludwik Napoleon król nasz obioł naywyższe dowodztwo nad woyskiem holenderskim i francuzkim. D. 8 miał główną kwaterę w Rosendal, potym w Breda. Pod nim służą G. S Rampon, G. Chamberlac, G. Allegagne, G. Charbonier, i G. Olivier, oraz GG. Taraire, Bruny i Trawers. W dniach 8 zebrało się 40 t. woyska: w krótce one zaczepnie działać będzie. Tym czasem G. Monnet najmężniey broni się w Flesyndze: dotąd utrzymał komunikacyą przez Breskens: 3 t. francuzow udało się przez Antwerpię do Offendet i Zamvliett. Prefektowie wydali odezwy do obywatelow powołując ich do obrony. G Collaert iest Gubernatorem w Breda. Główna kwatera nayprzód do Bergopzoom postąpiła. Przedsięwzięcie nieprzyaciół dążyło iedynie do zniszczenia floty

i Antwerpii, teraz z pewnością twierdzić można iż ich usiłowania daremne będą: wszystko jest przygotowane do zniesienia zamiarów: w iedney godzinie cała okolica może być zalana; baterye nadbrzeżne i okrętowe zdolne są dostatecznie zasłonić flotę: nadto król wystawić kazał 4 baterye nowe od dział 36ciu funtowych. Mówią nawet, że Anglicy, postrzegłszy swoje nadzieie omylone; opuszczają wyspę Walcheren.

Hieronim Napoleon król westfalski głośno oświadczył ukontentowanie obywatelom brunświckim za chwalebne obeyscie się, kiedy tamtędy X. Oels przeciągał. Wychwala król waleczność 5go regimentu, który kilkanaście godzin walczył pod Brunświkiem przeciwko przewyższającej sile i niewprzód ustąpił aż połowę stracił ludzi. Sprawiedliwość oddaie monarcha obrońcom miasta aż do ostatniego momentu póki tylko można było. Rozkazał Król zgromadzić rannych, poymanych, i pozostałych żołnierzy z korpusu Xcia Brunswickiego. Westfalia cała teraz już spokojna. Żołnierz tego królestwa osadzać będzie kraj Hannowerski i miasta Anzeatyckie — Imperator z dóbr dziedzicznych króla angielskiego w Hannoverze uposażył 73 wodzow francuzkich: z nich Vicehetman Berthier X. Neufchatel, któremu godność królewską przeznaczają, posiada włości 141 t. frankow czyniące rocznego dochodu, inne nieprzynoszą nad 80 t; najmniejsze są od 10 t: wszystkie razem dary czynią masę dochodu 2323166 frankow — Szwedzi zawarli zawieszenie broni z Duńczykami w Norwegii — Anglicy w znaczney sile krążą na morzu bałtyckim.

WARSZAWA d. 25 sierpnia. Z Gtt War, Krak, Pozn, H. Zsch — Fryderyk August Król saski pożegnał d. 6 Xcia Prymasa Elektora Trewirskiego i wszystkich obywatelow Frankfortu. Od wszystkich powszechnie poważany wyjechał zostawiając drogą w sercach pamięć bytności swojej. Z niewymówną radością mieszkańcy sascy spotkali swego Monarchę. Młodzi i starcy witali powracającego króla. Młode Panienki suknią niewinności odziane rzucały kwiaty. Studenci nieśli pochodnie: wszyscy śpiewali głośno pienia pochwalne: wszystkich Król łaskawie przyymował i do ucałowania ręki przypuszczał. Tak przy okrzykach radości przy odgłosie dział i dzwonow przejechał Lipsk i do stolicy swojej Drezna z familią powrócił — Monarcha ten wyznaczył 2950 zł: pensyi dożywotniej wdowie szefa batalionu Eisenbacha, który mężnie pod Sandomirzem walcząc poległ.

Dzień 15 sierpnia; rocznica imienin Napoleona, uroczyscie był święcony w Krakowie Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Modlinie, Ostrołęce, Radomiu w Końskich i t. d. Z wieczora jeszcze d. 14 gromy 100 armat ogłosiły festyn iutrzeyszy. Równie z świtem d. 15 odezwały się działa na polach, dzwony na wieżach, i trąby z muzyką wojskową na galeryach ratuszowych. Potym nastąpiły parady woyska: przed frontem ogłoszono imiona tych którzy wyrokiem kommissyi najlepiej zasłużyli się krajowi; azatym rozdawano znaki od Fryderyka Augusta przysłane. Tu wspomniemy że Napoleon wyrokiem swoim pozwolił Kapitanowi Chła-

powskiemu swemu officerowi ordynansowemu nosić krzyż orderu wojskowego Xięstwa warszawskiego. Po popisach wojskowych wszyscy urzędnicy, Generałowie i gwardye udali się do kościołow na oddanie czci Panu zastępow. Kiedy w Te Deum śpiewano, Salvum fac Imperatorem Napoleonem, grzmiąły za miastami działa. Wielka ciżba ludu, zbior znakomitych obywatelow, godność celebrujących, muzyka, głośne modły, kazania, wystawiały uroczystość dnia tego w całej okazałości i spaniałości.

Na uroczystości tej w mowach porównany był Napoleon do Alexandra W. i Cezara, do Numpy, Aureliusza i Tytusa; dwóch pierwszych oręza dzielnością przewyższył, trzem drugim cnotami i dobroczynnością wyrównał. Wyzywano z grobow cienie Bolesława śmiałego, Bolesława Chrobrego, Kazimierza W. co sto grodow w Polsce zbudował, Władysława Zygmunta Batorego i Sobieskiego. Potym nastąpiły uczty i bale sprawione przez X. Poniatowskiego, Prezesa Potockiego, Rezydenta Serra, Municypalność i partykularnych. Kiedy noc czarną zasłoną pokryła ziemię, zaisniały tysiącznemi ogniami drzewa, wieże, piramidy i obeliszki: szczególniej świeciły się place i ulice od imienia Napoleona zwane. Wszystkie klasy wyszły na ulice. Stoły pod niebem zastawione były wspólne gospodarzom i przechodniom. Uważano wiele transparentow i figur pięknie iasniających, czytano wielorakie napisy ku chwale Napoleona wierszem ułożone. Tam gorzały wieńce dla woyska, tu wyrazy wdzięczności i podziwienienia, gdzieindziej allegoryczne wystawy geniuszow i bogiń, tudzież palące się ofiary. Muzyka chodząc po ulicach dodawała ochoty. Tysięczne okrzyki rolegały się po powietrzu. Dzień następny zakończył powszechną wesołość.

Krakowianie czynić nieprzestają offiar dla oyczyzny: obywatele i kupcy ciągle składają hojne dary dla zwycięzkiego woyska. Miasto Opoczna podpisało składkę, w dzień zaprzysiężenia na wierność Napolonowi, na 12000 zł: — Administracya Krakowska, chcąc dla stolicy zapewnić żywność w cenie mierney, zapotrzebowala od obywatelow wiadomości wiele kto ma zboża? lecz obok zaręczyła iż to obiawienie bynajmniey nie będzie powodem do naruszenia własności — X. Józef ma w okolicach Krakowa 20 t. woyska narodowego. Austriacy przyjeżdżają często i z wodzem rozmawiają. Czas zawieszenia broni dawno upłynął, a żadne postanowienie na widok publiczny niewyszło —

Różne wiadomości z Gtty Zschr d. 19 sierpnia — Anglicy do d. 12 niewzieli ani Flesyngi ani Antwerpii. Flotylla ich potrafiła przemknąć się na rzekę Escaut. O mil 6 od Antwerpii znajdując się. Otworzono szluzę i twierdzę Bergopzoon wodą oblano — Anglicy z insurgentami porażeni pod Ollalla ustępują. G. Lapisse poległ w rozprawie. G. Vanegas z hiszpanami chciał ubiedz stolicę, był w Araniueiz, lecz dowiedziawszy się o klęsce G. Cuesta odstąpił od Madrytu — Anglicy opuścili wyspy Jschia i Procida zniszczywszy tameczne warownie; niewiadać już żadney sily na brzegach neapolitanskich — G. Beaumont wszedł do Pludenz i Feldkirch. Cesarscy podług rozeymu ustąpili z Włoskiego Tyrolu.

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej.